

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО
Кафедра загальної хірургії

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор з науково-
педагогічної роботи
проф. М.Р.Гжегоцький

_____ 201__ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ознайомча медична практика

(назва навчальної дисципліни)

спеціальність 7.12020102 "Клінічна фармація"

(шифр і назва спеціальності)

фармацевтичний факультет (спеціальність "клінічна фармація"), II курс

(назва факультету)

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри
загальної хірургії
Протокол № _____
від — _____ 201__ р.

Завідувач кафедри
професор Андрющенко В.П.

_____

Затверджено
профільною методичною комісією
з _____ дисциплін
Протокол № _____
від — _____ 201__ р.

Голова профільної методичної
комісії _____

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Женевська конвенція з прав людини визначає людське життя найвищою цінністю. Водночас, вміння і навички надавати першу допомогу для врятування або збереження життя не лише засвідчують добрий тон сучасної людини, а трактуються як невід'ємна складова якісної освіти.

За теперішніх темпів розвитку суспільства, урбанізації, зростання впливу техногенних факторів, щоразу частіших стихійних лих, збільшується потреба у фахівцях, що здатні надати якісну долікарську допомогу в перші хвилини після нещасного випадку чи травми. Програму навчальної дисципліни “Перша долікарська допомога (ознайомча практика)” складена на основі галузевих стандартів вищої освіти України, які затверджені Наказом Міністерства освіти та науки України № 629 від 29.07.2004 р. та які впроваджуються відповідно до Закону України “Про вищу освіту” від 17.01.02, постанов Кабінету Міністрів України від 20.01.98 № 65 про ступеневу освіту та від 07.08.98 № 1247 про державні стандарти вищої освіти, наказу МОН України від 331.07.98 № 285 про вимоги до державних стандартів, наказу МОЗ України від 24.02.2000 № 35 про особливості ступеневої освіти медичного та фармацевтичного спрямування; рекомендацій щодо розроблення навчальних програм навчальних дисциплін, затверджених наказом МОЗ України від 24.03.2004 № 152 «Про затвердження рекомендацій щодо розроблення навчальних програм навчальних дисциплін» зі змінами та доповненнями, внесеними наказом МОЗ України від 12.10.2004 №492 «Про внесення змін та доповнень до рекомендацій щодо розроблення навчальних програм навчальних дисциплін»; інструкції щодо оцінювання навчальної діяльності студентів в умовах впровадження Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу, затвердженої МОЗ України 15.04.2014; положення про організацію освітнього процесу у Львівському національному медичному університеті імені Данила Галицького, ухваленого Вченою Радою університету 18.02.2015 р., протокол №1-ВР.

Для провізорів серед цілого спектру фундаментальних медичних знань, перша долікарська допомога дозволяє сформувати фахівця здатного швидко та правильно зорієнтуватися у складній ситуації, не допустити фатальних помилок або втрати часу, здійснити першочергові кроки, що врятують життя людині і/або стануть добрим ґрунтом для її успішного лікування у стаціонарі. Добрі знання з першої долікарської допомоги дають змогу майбутньому провізору реалізувати не лише суто професійний, але й людський обов'язок.

Вивчення першої долікарської допомоги спирається на знання здобуті студентами під час вивчення анатомії, біології, фізіології й інших базових дисциплін. У зв'язку зі зміною

навчальної програми і викладанням першої долікарської допомоги у третьому навчальному семестрі, пояснення низки тем є утруднене, оскільки вимагає глибоке розуміння студентами патогенезу багатьох захворювань або синдромів.

ОПИС ТА СТРУКТУРА ОЗНАЙОМЧОЇ МЕДИЧНОЇ ПРАКТИКИ

Структура **Ознайомчої медичної практики** для студентів 2-го курсу спеціальності «Клінічна фармація» (денна форма) (в зимовий період):

Назва практики	Кількість тижнів	Кількість кредитів/ годин	Рік навчання/ семестр	Вид контролю
Ознайомча медична практики	1	1,5 кредита/ 45 год.	II курс/ III семестр	Диференційований залік

МЕТА І ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Метою ознайомчої медичної практики є закріплення знань і практичних навичок, одержаних при вивченні дисципліни "Перша медична допомога", формування та розвиток у студентів професійного вміння приймати самостійні рішення в галузі надання невідкладної медичної допомоги.

Основними завданнями ознайомчої медичної практики є: ознайомитися з роботою та структурною організацією лікувально-профілактичної установи, закріпити і поглибити теоретичні знання та оволодіти практичними навичками з догляду за хворими, навчитися оцінювати і контролювати життєво важливі функції організму людини, ознайомитися з технікою виконання різних маніпуляцій.

Під час вивчення дисципліни студенти ознайомлюються зі структурою та роботою лікувального закладу та його структурних підрозділів, з правилами догляду за хворими, з технікою виконання лікувальних процедур та маніпуляцій, з набором ліків для надання першої допомоги при невідкладних станах та отримує практичні навички з догляду за

тяжкохворими, накладання різних видів пов'язок, оцінювання функціонального стану пацієнта.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИКИ

№ З/п	Тема	Кількість годин
1	Особливості організації догляду за хворими в умовах хірургічного стаціонару	6
2	Асептика та антисептика	6
3	Хірургічні маніпуляції, хірургічна операція, догляд за оперованими хворими	6
4	Серцево-легенева реанімація	6
5	Десмургія. Диф.залік	6 (4 + 2)

ЗМІСТ ПРАКТИКИ

	Назва уміння, практичної навички	
1	Вміти приготувати відповідний дезінфікуючий розчин та проводити санітарну обробку при ліжкових тумбочок та підвіконь у палаті, проводити вологе прибирання маніпуляційної.	3-4-5
2	Вміти виміряти температуру тіла у хворого та оформити температурний лист.	3-4-5
3	Вміти оглянути хворого на наявність корости та педикульозу	3-4-5
4	Вміти провести вимірювання зросту пацієнта стоячи, сидячи, визначити масу тіла та розрахувати індекс маси тіла	3-4-5
5	Підготувати гігієнічну ванну для санітарної обробки хворого та провести її дезінфекцію після користування.	3-4-5
6	Вміти транспортувати хворого на ношах (каталці) та перекидати його на ліжко.	3-4-5
7	Вміти користуватись функціональним ліжком та надавати відповідні положення хворому при нападі ядухи та при колапсі.	3-4-5
8	Дослідити пульс у хворого на променевих артеріях, зробити висновок про основні його властивості.	3-4-5
8	Дослідити пульс у хворого на нижніх кінцівках та зробити висновок про його відповідність нормі.	3-4-5
9	Виміряти хворому артеріальний тиск, зробити висновок про його відповідність нормі.	3-4-5
10	Провести дослідження дихання у показового хворого, зробити висновок про основні його властивості.	3-4-5
11	На бланку температурного листа відмітити запропоновані керівником практики показники пульсу, артеріального тиску, температури тіла, зробити висновок про їх відповідність нормі та про тип температурної кривої.	3-4-5
12	Провести переміну натільної та постільної білизни хворому, що знаходиться на ліжковому режимі.	3-4-5
13	Вміти закапувати краплі у вуха, ніс, очі.	3-4-5
14	Вміти проводити годування хворого, прикутого до ліжка.	3-4-5
15	Вміти підготувати необхідні засоби та провести профілактику утворення пролежнів.	3-4-5
16	Вміти приготувати необхідне обладнання для очисної клізми. (Продемонструвати її методику на муляжі).	3-4-5
17	Вміти проводити серцево-легеневу реанімацію.	3-4-5
18	Вміти користуватись підкладним судном та сечоприймачем.	3-4-5
19	Вміти підготувати необхідні засоби та провести гігієну порожнини рота, носа та вух важкохворому.	3-4-5
20	Вміти підготувати операційну білизну та перев'язувальний матеріал до стерилізації.	3-4-5
21	Вміти розпитати хворого про його скарги. Вміти виділити основні скарги пацієнта	3-4-5
22	Знати принципи та бачити техніку проведення ін'єкцій. Вміти виконати їх на муляжах	3-4-5
23	Вміти підготувати та використовувати гумову грілку та міхур для льоду.	3-4-5
24	Вміти накладати основні види пов'язок	3-4-5
	Загалом	72-120

Максимальна оцінка за виконання практичної навички складає — 5 балів:

- виконано без помилок — 5 балів,
- виконано з окремими недоліками, виправленими самим студентом — 4 бали,
- виконано з недоліками, скоригованими викладачем — 3 бали,
- не виконано — 0 балів

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Ознайомча медична практика оцінюється за традиційною (чотирибальною) та 200-бальною шкалою. Оцінка за практику складається з суми балів за виконання студентом практичних навичок, які перевіряються безпосереднім керівником від бази практики (максимум 120 балів – мінімум 72 бали), та балів за підсумковий контроль, що виставляються при проведенні диференційованого заліку (максимум 80 балів – мінімум 50 балів).

При виставленні оцінки при проведенні диференційованого заліку, викладачем враховується рівень знань з питань, винесених в "Перелік питань, що виносяться на дифзалік".

Бали з дисципліни незалежно конвертуються як в шкалу ECTS, так і в 4-бальну шкалу. Бали шкали ECTS у 4-бальну шкалу не конвертуються і навпаки.

Бали студентів, які навчаються за однією спеціальністю, ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Оцінка ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10 % студентів
B	Наступні 25 % студентів
C	Наступні 30 % студентів
D	Наступні 25 % студентів

Е	Останні 10 % студентів
----------	-------------------------------

Ранжування з присвоєнням оцінок «А», «В», «С», «D», «Е» проводиться для студентів даного курсу, які навчаються за однією спеціальністю та успішно завершили вивчення дисципліни.

Бали з практики для студентів, які успішно виконали програму конвертуються у традиційну 4-ри бальну шкалу за абсолютними критеріями:

Бали з дисципліни	Оцінка за 4-ри бальною шкалою
Від 170 до 200 балів	5
Від 140 до 169 балів	4
Від 139 балів до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент (120 балів)	3
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	2

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ДИФ. ЗАЛІК

1. Вимірювання температури у хворого та оформлення температурного листа
2. Огляд хворого на наявність корости та педикульозу.
3. Методи транспортування хворих.
4. Користування функціональним ліжком та надання відповідних положень хворому при нападі ядухи та при колапсі.
5. Дослідження пульсу на променевих артеріях, висновок про основні його властивості.
6. Дослідження пульсу на нижніх кінцівках, висновок про основні його властивості.
7. Вимірювання артеріального тиску, висновок про його відповідність нормі.
8. Дослідження дихання у показового хворого, висновок про основні його властивості.
9. На бланку температурного листа відмітити запропоновані викладачем показники пульсу, артеріального тиску, температури тіла, зробити висновок про їх відповідність нормі та про тип температурної кривої.
10. Заміну натільної та постільної білизни хворому, що знаходиться на ліжковому режимі.
11. Основні способи введення препаратів.
12. Підготувати необхідні розчини та продемонструвати правила поводження з одноразовим шприцем до та після його застосування.
13. Продемонструвати методику підготовки гумової грілки та пухиря з льодом і користування ними.
14. Методики годування хворого, прикутого до ліжка.
15. Приготувати необхідне обладнання для очисної клізми, методика її застосування на муляжі.
16. Підготувати необхідні засоби та провести гігієну порожнини рота, носа та вух важкохворому.
17. Підготувати необхідні засоби та провести профілактику утворення пролежнів.
18. Продемонструвати методику проведення реанімаційних заходів (штучна вентиляція легень, непрямий масаж серця) на фантомі.
19. Пояснити принципи проведення ін'єкцій. Вміти виконати їх на муляжах.
20. Продемонструвати методику одягання операційної білизни.
21. Продемонструвати методику виготовлення серветок, тампонів, кульок для догляду за хірургічним хворим та правила їх утилізації після використання.
22. Продемонструвати накладання пов'язок на різні частини тіла
23. Підготувати хірургічний інструментарій до стерилізації.
24. Провести проби на якість перед стерилізаційної обробки інструментів.

ЗРАЗОК ЩОДЕННИКА ПРАКТИКИ, МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

ЩОДЕННИК

з ознайомчої медичної практики

студента (-ки) _____

II курсу фармацевтичного факультету (спеціальність "клінічна фармація"), _____ групи

база практики _____

Керівник (від бази) _____

Керівник (від навчального закладу) _____

№ з/п дата	Перелік практичних навичок	Бали	Підпис безпосереднього керівника практики від бази практики
1	Працював у хірургічному відділенні. Провів вимірювання температури тіла 5 хворим, роздавав ліки. Годував важкохворого. Визначав артеріальний тиск в приймальному відділенні з його реєстрацією. Оволодів технікою передопераційної обробки рук хірурга в операційному блоці.	24	

Сума балів за засвоєння практичних
навичок
(72 - 120 балів)

Підсумковий контроль практичних
навичок, диф. залік
(50-80 балів)

Підпис керівника
практики від
університету

Сума балів за засвоєння практичних навичок затверджується печаткою

ЛПЗ

Оцінка за практику	Бали (200- бальна шкала)	Оцінка (4- бальна шкала)	Підпис керівника практики від університету
Ознайомча медична			

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ОСНОВНА:

1. Перша долікарська допомога: підручник/під ред. В.П. Андрющенко. Ю.Ф. Кушта, Д.В. Андрющенко – Л: ЛНМУ, 2011. – 351 с.
2. Первая доврачебная помощь: учебное пособие/ под ред. В.М. Величенко, Г.С. Юмашева. – М.: Медицина, 1989. – 272 с.
3. Исаков И.И, Мессель М.А., Хромов Б.М. Неотложная терапевтическая и хирургическая помощь. – М., 1989. – 304 с.
4. Первая доврачебная помощь: Учебник для студентов высших учебных заведений / Б. А. Самура, В.Ф. Черных, И. В. Киреев, Б.Б. Самура . – Харьков: Изд-во Нфа; Золотые страницы, 2004. – 340 с.
5. Самостоятельная работа студентов по первой доврачебной помощи. Учебное пособие для студентов фармацевтических вузов и факультетов / Б. А. Самура, Б.Б. Самура, Г.П. Фомина и др. – Харьков: Изд-во НфаУ, 2005. – 120 с.

ДОДАТКОВА

1. Бородулин В. И. Справочник медицинской сестры, фельдшера и акушерки. – М.: Изд-во “ОНИКС АЛЬЯНС-В”, 1999.- 624 с.
2. Буянов В. М., Нестеренко Ю. А. Первая медицинская помощь: Учебник. – 7-е изд., переб. и доп. – М.: Медицина, 1997. – 240 с.
3. Дубицкий А. Е. и др. Медицина катастроф. –К.: Здоров'я, 1993. – 460 с.
4. Лужников Клиническая токсикология: Учебник. – 3-е изд., перераб. и доп. – М.: Изд-во “Медицина”, 1999. – 416 с.
5. Методика обстеження хірургічного хворого/ під ред. М. О. Ляпіса. – Тернопіль, 2000.

6. Никитина Ю. П., Маштакова Б.П. Все по уходу за больными в больнице и дома. – М.: Изд-во “ГЕОТАР Медицина”, 1999. – 704 с.
7. Рябов Г.А. Синдромы критических состояний. – М.: Медицина, 1994. – 356 с.
8. Тарасов А. Н., Гордиенко Е. А. Неотложная доврачебная помощь при сердечно-сосудистых заболеваниях. – 2-е изд., перераб. и доп. М.: Медицина, 1997. – 240 с.
9. Справочник по оказанию скорой и неотложной медицинской помощи / Г. Я. Авруцкий, М. И. Балаболкин, Э.С. Баркачан и др. – Ростов-на – Дону: Феникс, 1995. – Т.1.-576 с.; Т.2. -576 с.
10. Фомина Н. Р. Справочник медицинской сестры по уходу: Учебник. - М.: Медицина, 2000. – 304 с.
11. Cline D.M., Ma O.J. Just the facts of emergency medicine. – Boston: McGraw Hill, 2001. – 596 p.

ЗРАЗОК ХАРАКТЕРИСТИКИ СТУДЕНТА-ПРАКТИКАНТА**ХАРАКТЕРИСТИКА**

студента (-ки) _____

II курсу фармацевтичного факультету (спеціальність "клінічна фармація"), _____ групи
база практики _____

Студент _____

оволодів усіма необхідними теоретичними знаннями та практичними навичками, згідно з планом проходження ознайомчої навчальної практики

Під час практики виявив себе _____

_____
_____.

Керівник від бази _____

М.П.

ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Підведення підсумків практики здійснюється при наявності всіх звітних документів, передбачених програмою з практики, і характеристики виробничої діяльності студента під час практики, підписаної безпосереднім і загальним керівником від бази практики.

Оцінка за практику складається з суми балів за виконання студентом практичних навичок та балів за підсумковий контроль. До підсумкового контролю з виробничої практики допускаються студенти, які отримали за виконання практичних навичок з певного виду практики не менше, ніж 72 балів, представили звіт за практику та позитивну характеристику загального керівника від бази практики.

Диф. залік студенти складають в останній день практики комісії, до складу якої входять керівники практики від Університету і, за можливості, від баз практики.

Оцінка за практику заноситься керівником від Університету до залікової книжки студента і заліково-екзаменаційної відомості.